

prima instanță: M. Murguleț
instanța de apel: M. Ciugureanu, G. Dașchevici, E. Fistican,

DECIZIE

30 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Tatiana Vieru
Judecătorii: Maria Ghervas, Dumitru Mardari,
Mariana Pitic, Oleg Sternioală,

examinând cererile de recurs depuse de către Tudor Furtună și Ministerul Justiției,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Tudor Furtună împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Consiliul municipal Chișinău și executorul judecătoresc Oleg Ungureanu cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Ministerul Justiției, a fost admis apelul declarat de către Tudor Furtună, fiind modificată hotărârea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 08 iulie 2015 în partea încasării prejudiciului moral, prin majorarea sumei încasate,

c o n s t a t ă

La 04 mai 2015, Tudor Furtună a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Consiliul municipal Chișinău și executorul judecătoresc Oleg Ungureanu cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că a activat în cadrul Brigăzii de Poliție cu Destinație Specială al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și totodată este veteran de război, a participat la lupte pentru apărarea

independenței și integrității teritoriale ale Republicii Moldova, fiind în prezent pensionar din luna august 2007.

În baza Legii cu privire la poliție nr. 416 din 18 decembrie 1990, și Legii cu privire la veterani nr. 190 din 08 mai 2003, s-a adresat cu o cerere prealabilă către Consiliul municipal Chișinău în privința asigurării cu spațiul locativ.

Conform răspunsului parvenit, Direcția generală locativ comunală și amenajare a Consiliului municipal Chișinău, l-a informat că Primăria municipiului Chișinău la moment nu dispune de spațiu locativ și nu poate să-l asigure cu acesta.

Deoarece autoritățile publice locale nu i-au asigurat un spațiu locativ a fost nevoit să se adreseze în instanța de judecată.

Astfel, menționează că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2010, acțiunea a fost admisă parțial, fiind obligat Consiliul municipal să-l asigure pe reclamant împreună cu membrii familiei sale cu spațiu locativ conform normelor prevăzute de legislația în vigoare.

Ulterior, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 februarie 2011 a fost respins recursul declarat de Consiliul municipal Chișinău, fiind menținută hotărârea Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2010.

Susține reclamantul că după intrarea în vigoare a deciziei menționate, a depus documentul executoriu spre executare executorului judecătoresc, Ungureanu Oleg.

Prin încheierea executorului judecătoresc, Ungureanu Oleg, nr. 026-144/11 din 01 aprilie 2011, a fost primit spre executare documentul executoriu și s-a dispus intentarea procedurii de executare, fiind obligat Consiliul municipal Chișinău să execute hotărârea Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2010 odată cu primirea prezentei încheieri, însă, toate eforturile întreprinse nu au dat rezultate, hotărârea judecătorească fiind neexecutată.

Ca rezultat la 09 iulie 2012, Tudor Furtună a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Finanțelor conform Legii Republicii Moldova nr. 87 din 21 aprilie 2011, privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Prin hotărârea Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 16 mai 2013, acțiunea a fost admisă parțial, fiind constatat faptul încălcării dreptului lui Furtună Tudor la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești irevocabile și încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul lui Furtună Tudor cu titlu de prejudiciu moral suma de 25 000 lei. În rest pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2013 au fost respinse apelurile declarate de Furtună Tudor și Ministerul Finanțelor, fiind menținută hotărârea Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 16 mai 2013.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 19 februarie 2014, a fost respins recursul declarat de Tudor Furtună, a fost admis recursul declarat de Ministerul Finanțelor, fiind modificată decizia Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2013 în partea încasării prejudiciului moral, prin micșorarea cuantumului prejudiciului moral încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul lui Furtună Tudor, de la 25 000 lei până la 1 000 lei. În rest decizia Curții

de Apel Chișinău din 25 septembrie 2013 și hotărîrea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 16 mai 2013 au fost menținute.

Invocă reclamantul, că conform practicii judiciare a Curții Europene pentru Apărarea Drepturilor omului, hotărîrea judecătorească nu se finalizează cu pronunțarea, ci cu executarea ei. În acest sens, menționează că o dată ce hotărîrea de judecată nu va fi executată va avea loc încălcarea art. 6 din Convenție.

Prin neexecutarea hotărîrii judecătorești menționate, susține reclamantul că i se încalcă și dreptul la protecția proprietății, drept prevăzut de art. 1 al Protocolului 1 al Convenției CEDO.

Din considerentul că pînă la moment hotărîrea judecătorească nu a fost executată indică reclamantul că a fost nevoit să suporte unele cheltuieli. Astfel, în situația în care hotărîrea judecătorească nu a fost executată, reclamantul a închiriat un apartamentul și a suportat cheltuieli legate de achitarea acestuia în sumă de 32 000 lei.

Totodată a concretizat că prejudiciul moral pe care îl solicită în sumă de 100000 lei derivă din perioada de timp și anume de la 09 iulie 2012 depunerea cererii de chemare în judecată la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău pînă la 04 mai 2015 depunerea prezentei cereri de chemare în judecată.

Menționează, că pînă în prezent se află în imposibilitate de a-și realiza drepturile sale la executarea hotărîrii judecătorești irevocabile.

Solicită Tudor Furtună, constatarea încălcării dreptului său la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești și a dreptului său la protecția proprietății prevăzut de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și art. 1 al Protocolului 1 Adițional la Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și Libertăților Fundamentale, încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul său a prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei, cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești pentru perioada 09 iulie 2012 pînă la 01 mai 2015 și a sumei de 32 000 lei, în vederea reparării prejudiciului material cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești, compus din cheltuieli pentru închirierea spațiului locativ în perioada 01 ianuarie 2014 – 01 mai 2015 (16 luni X 2000 lei lunar) și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătorei Buiucani municipiul Chișinău din 08 iulie 2015 acțiunea a fost admisă parțial, fiind constatată încălcarea dreptului lui Furtună Tudor la executarea în termen rezonabil a hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2010, fiind încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Tudor Furtună a prejudiciului material în sumă de 32 000 lei și prejudiciul moral în sumă de 1000 lei. În rest pretențiile au fost respinse ca fiind neîntemeiate (f.d. 185-191, Vol. I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2016, a fost respins apelul declarat de Ministerul Justiției, a fost admis apelul declarat de către Tudor Furtună, fiind modificată hotărîrea Judecătorei Buiucani municipiul Chișinău din 08 iulie 2015, în partea încasării prejudiciului moral, prin majorarea sumei încasate din

bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Tudor Furtună de la 1000 lei la 30 000 lei (f.d. 234-242, Vol. I).

La 13 mai 2016 Tudor Furtună a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea modificării hotărîrii primei instanțe, precum și casarea hotărîrii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărîri privind admiterea integrală a acțiunii.

La 12 iulie 2016, Ministerul Justiției a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărîri privind respingerea integrală a acțiunii.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată recursul declarat de Tudor Furtună în termen. Totodată instanța de recurs consideră recursul declarat de Ministerul Justiției în termen, deoarece conform scrisorii de însoțire, ultimul a recepționat decizia instanței de apel la 27 mai 2016 (f.d.30 Vol. II).

Recurentul, Tudor Furtună, în motivarea recursului a indicat că atât instanța de apel la adoptarea deciziei contestate, cât și prima instanță au aplicat și interpretat eronat normele dreptului material aplicabile raportului juridic litigios în partea încasării prejudiciului moral.

Recurentul, Ministerul Justiției, în motivarea recursului a indicat că atât instanța de apel la adoptarea deciziei contestate, cât și prima instanță au examinat pricina fără stabilirea tuturor circumstanțelor importante a cauzei în partea încasării prejudiciului moral. Astfel recurentul Ministerul Justiției susține că simpla constatare a încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii ar constitui o satisfacție echitabilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 01 iulie 2016, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Ministerului Justiției cererea de recurs depusă de Tudor Furtună, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 13 iulie 2016, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Tudor Furtună cererea de recurs depusă de Ministerul Justiției, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 28 iulie 2016, Tudor Furtună a depus referință la cererea de recurs declarată de Ministerul Justiției și a solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil.

Pînă la examinarea pricinii, Ministerul Justiției nu a depus referință la cererea de recurs declarată de Tudor Furtună, prin care să-și exprime opinia referitor la recursul declarat.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Tudor Furtună neîntemeiat și care urmează a fi respins, iar recursul declarat de Ministerul Justiției întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

Referitor la recursul declarat de Ministerul Justiției.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Din materialele pricinii rezultă că în baza Legii cu privire la poliție nr. 416 din 18 decembrie 1990, și Legii cu privire la veterani nr. 190 din 08 mai 2003, Tudor Furtună s-a adresat cu o cerere prealabilă către Consiliul municipal Chișinău în privința asigurării cu spațiul locativ.

Din considerentul că autoritățile publice locale nu l-au asigurat pe Tudor Furtună cu spațiu locativ ultimul la 27 septembrie 2010 a depus cerere de chemare în judecată.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2010, acțiunea a fost admisă parțial, fiind obligat Consiliul municipal Chișinău să-l asigure pe Tudor Furtună împreună cu membrii familiei sale cu spațiu locativ conform normelor prevăzute de legislația în vigoare (f.d. 21-23, Vol. I).

Potrivit deciziei Curții Supreme de Justiție din 16 februarie 2011 a fost respins recursul declarat de Consiliul municipal Chișinău, fiind menținută hotărârea Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2010 (f.d. 24-26, Vol. I).

Ulterior, în baza hotărârii judecătorești enunțate, lui Tudor Furtună i-a fost eliberat titlul executoriu, care a fost prezentat la Oficiul de executare Centru mun. Chișinău pentru întreprinderea măsurilor necesare.

Prin încheierea executorului judecătoresc, Ungureanu Oleg, nr. 026-144/11 din 01 aprilie 2011 a fost dispusă primirea spre executare și intentarea procedurii de executare cu propunerea Consiliului municipal Chișinău de a executa cerințele documentului executoriu (f.d. 30, Vol. I).

Din materialele dosarului rezultă că anterior, la 09 iulie 2012, Tudor Furtună a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Finanțelor, intervenienți accesorii Ministerul Justiției, Consiliul municipal Chișinău și executorul judecătoresc Oleg Ungureanu cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului material și moral.

Prin hotărârea Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 16 mai 2013, acțiunea a fost admisă parțial, fiind constatat faptul încălcării dreptului lui Furtună Tudor la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești irevocabile și încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul lui Furtună Tudor cu titlu de prejudiciu moral suma de 25 000 lei. În rest pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate (f.d. 48-52, Vol. I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2013 au fost respinse apelurile declarate de Furtună Tudor și Ministerul Finanțelor, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 16 mai 2013 (f.d. 42-46, Vol. I).

Ulterior prin decizia Curții Supreme de Justiție din 19 februarie 2014, a fost respins recursul declarat de Tudor Furtună, a fost admis recursul declarat de Ministerul Finanțelor, fiind modificată decizia Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2013 în partea încasării prejudiciului moral, prin micșorarea cuantumului prejudiciului moral încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul lui Furtună Tudor, de la 25 000 lei până la 1 000 lei. În rest decizia Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2013 și hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 16 mai 2013 au fost menținute (f.d. 33-39, Vol. I).

De asemenea, din materialele dosarului rezultă că pe parcursul executării titlului executoriu prezentat de către Tudor Furtună au fost întreprinse mai multe măsuri legale de către executorului judecătoresc Oleg Ungureanu, însă pînă în prezent, așa și nu a fost executat.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Tudor Furtună a solicitat constatarea încălcării dreptului său la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a dreptului său la protecția proprietății, încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul său a prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei, cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești pentru perioada 09 iulie 2012 până la 01 mai 2015 și a sumei de 32 000 lei, în vederea reparării prejudiciului material cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, compus din cheltuieli pentru închirierea spațiului locativ în perioada 01 ianuarie 2014 – 01 mai 2015 (16 luni X 2000 lei lunar) și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii, constatând faptul încălcării dreptului lui Tudor Furtună la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2010, fiind încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Tudor Furtună a prejudiciului material în sumă de 32 000 lei și prejudiciul moral în sumă de 1000 lei. În rest pretențiile au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelurilor declarate de către Tudor Furtună și Ministerul Justiției, a ajuns la concluzia netemeiniciei apelului declarat de către Ministerul Justiției și temeiniciei apelului declarat de către Tudor Furtună, fiind modificată hotărârea primei instanțe în partea încasării prejudiciului moral, prin majorarea sumei încasate din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Tudor Furtună de la 1000 lei la 30 000 lei (f.d. 234-242, Vol. I).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră concluziile instanței de apel neîntemeiate, rezultate din aprecierea incorectă a circumstanțelor pricinii și aplicarea eronată a normelor de drept, fapt care constituie temei de casare a deciziei pronunțate și menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 16 alin. (1) CPC, hotărârile, încheierile, ordonanțele și deciziile judecătorești definitive, precum și dispozițiile, cererile, delegațiile, citațiile, alte adresări legale ale instanței judecătorești, sunt obligatorii pentru toate autoritățile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile și persoanele fizice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Conform art. 2 alin. (1) din Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr.87 din 21 aprilie 2011, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta Lege și de legislația procesuală civilă.

Ca urmare, din contextul normei citate rezultă că orice persoană poate pretinde la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, dacă se constată o atare încălcare.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că în cazul când se constată o neexecutare continuă (atunci când hotărârea rămîne neexecutată la momentul examinării), termenul nerezonabil se va aprecia doar de la data nașterii obligației de executare și pînă la ziua adoptării hotărârii cu privire la o eventuală constatare a violării/neviolării dreptului declarat de art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

La caz, se reține că ultimele informații, care atestă starea procedurii de executare, prezente la materialele cauzei, relevă că la 26 ianuarie 2015, executorul judecătoresc Oleg Ungureanu a înaintat Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău un demers referitor la măsurile întreprinse în vederea executării documentului executoriu, eliberat în baza hotărârii Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2010 privind obligarea Consiliului mun.Chișinău de a-l asigura pe Tudor Furtună cu spațiu locativ conform normelor stabilite de legislația în vigoare (f.d. 100, Vol. I).

Prin răspunsul nr. 08-734 din 13 februarie 2015, Primăria mun. Chișinău a informat că la momentul actual, executarea hotărârilor judecătorești nu poate fi posibilă din cauza lipsei spațiului locativ liber în municipiul Chișinău, Consiliul mun. Chișinău nedispunând de mijloace financiare necesare pentru construcția spațiului locativ în vederea executării hotărârilor judecătorești privind asigurarea cu spațiu locativ a creditorilor urmăritori (f.d. 99, Vol. I).

Prin urmare, avînd în vedere că încălcarea dreptului lui Tudor Furtună la executarea hotărârii judecătorești are un caracter continuu și reiterând faptul că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 19 februarie 2014 a fost constatată încălcarea dreptului acestuia la executarea în termen rezonabil a aceleiași hotărâri judecătorești pentru perioada de neexecutare de 32 luni, Colegiu civil, comercial și de contencios

administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că prima instanță temeinic și legal a constatat faptul încălcării dreptului lui Tudor Furtună la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2010 și a dispus încasarea prejudiciului moral în sumă de 1000 lei.

Conform art. 5 alin. (1) din Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum și a costurilor și a cheltuielilor de judecată.

Conform art. 4 alin. (1) din aceeași Lege, sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiției, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare și suportarea costurilor și cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului.

Din materialele dosarului rezultă că recurentul Tudor Furtună a pretins repararea prejudiciului material pentru perioada neexecutării hotărârii și anume 01 ianuarie 2014 – 01 mai 2015 în sumă de 32000 lei, ce constituie plata chiriei apartamentului nr. 9 din str. Ceucari 5/4, mun. Chișinău, (pentru un preț lunar al chiriei de 2000 lei).

În susținerea acestei cerințe, recurentul Tudor Furtună a prezentat copia contractului de locațiune din 01 ianuarie 2014, încheiate între Șpac Octavii și Tudor Furtună, copiile recipiselor, prin care se confirmă faptul că Tudor Furtună a achitat plata pentru chirie în perioada enunțată (f.d. 66-81, Vol. I).

Totodată potrivit contractului enunțat rezultă că acesta a fost înregistrat la Inspectoratul Fiscal de Stat, Direcția Administrare Fiscală Sectorul Rîșcani mun. Chișinău din 03 ianuarie 2014 (f.d. 55-56, Vol. I).

Prin urmare, ținând cont de cele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că prima instanță temeinic și legal a încasat din bugetul de stat în beneficiul lui Tudor Furtună suma de 32000 lei, cu titlu de prejudiciu material, care este compus din plata chiriei pentru perioadele 01 ianuarie 2014- 01 mai 2015.

Conform art. (5) din Legea nr. 87 din 21.04.2011, în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum și a costurilor și a cheltuielilor de judecată.

La constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de judecată poate decide că simpla constatare a încălcării dreptului reprezintă prin sine o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral.

Reglementări similare se regăsesc și în art. 41 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Astfel, la aprecierea prejudiciului moral se ține cont de caracterul individual al fiecărei cauze, iar aceasta se face în raport cu criteriile de apreciere, cum este complexitatea cauzei, durata neexaminării, comportamentul părților, precum și miza pentru reclamant.

Totodată, la aprecierea prejudiciului moral, se ia obligatoriu în considerație principiul general al echității și suma nu trebuie să fie vădit disproporționată cu sumele acordate de Curtea Europeană în spețele similare.

Reieșind din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în cazurile de neexecutare, putem constata că mărimea acesteia este în medie de 600 euro pentru 12 luni de întârziere și câte 300 euro pentru fiecare perioadă următoare de 6 luni de întârziere. Trebuie de menționat că chiar dacă perioadele mai scurte de un an, în mod normal, nu conduc la constatarea unei violări, la calcularea daunei morale se ia în considerație întreaga perioadă, inclusiv și acel prim an de neexecutare.

În speță, la stabilirea cuantumului prejudiciului moral instanța de recurs reține că durata neexecutării hotărârii judecătorești care cuprinde perioada din 19 februarie 2014 (ziua imediat următoare pronunțării deciziei Curții Supreme de Justiție) și 08 iulie 2015 (ziua adoptării hotărârii cu privire la constatarea violării dreptului încălcat), ceea ce constituie 1 an și 3 luni.

În concluzie, ținând cont de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, de conduita autorităților relevante, precum și de durata neexecutării hotărârii judecătorești, instanța de recurs consideră că suma de 1 000 lei, acordată lui Tudor Furtună este una echitabilă suferințelor psihice suportate de către ultimul pentru perioada de neexecutare a hotărârii judecătorești.

La caz, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, unde Curtea a acordat cu titlu de prejudiciu moral 600 Euro pentru violarea art. 6 § 1 CEDO în ce privește durata procedurilor timp de 6 ani (cazul SRL Deservire versus Moldova) și suma de 3000 Euro pentru 10 ani de examinare a unui litigiu de muncă (cazul Cravenco versus Moldova).

Referitor recursul declarat de Tudor Furtună .

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul este în drept, să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Luând în considerație faptul că, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră concluziile instanței de apel neîntemeiate, în cumulul circumstanțelor descrise mai sus, rezultă și netemeinicia recursului declarat de Tudor Furtună prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel în partea modificării hotărârii primei instanțe, precum și casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri privind admiterea integrală a acțiunii.

Distinct de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Tudor Furtună

neîntemeiat și care urmează a fi respins, iar recursul declarat de Ministerul Justiției întemeiate și care urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), lit. f) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Tudor Furtună

Se admite recursul declarat de către Ministerul Justiției.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Tudor Furtună împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Consiliul municipal Chișinău și executorul judecătoresc Oleg Ungureanu cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului material și moral.

Hotărârea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 08 iulie 2015 se menține.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Judecătorul:

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Oleg Sternioală